

ורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר יי אֵל יְהוֹשֻׁעַ
אֶל תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי
מִדָּוָר בָּעַת הַזֹּאת אֲנֹכִי
נֹתֵן אֶת כָּל־מִלְחָמָה
לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סוּסֵיהֶם
תַּעֲקֹר וְאֶת מִרְכַּבְתֵּיהֶם
תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ:

יהושע יא ו

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אבל ובו' ומא' פירבא. לא ידעמי מאי קושא הא ר"ל הוא דאמר הכי דמהנה מותר אבל ר"י אמר מהנה לכ"ס והכי קי"ל א"כ מאי דזקא לומר דפירכת הש"ס הוא לפי ההלכה:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מהנה וכו' יסביר ליה לנעל החבות המעומת: (ב) וכו' הוא מנעיל וכו' ומסעיף אותו להצילו מן העוררין: (ג) וכו' וא"ר יוחנן וכו' מדיחיה בה ר' יוחנן: (ד) תו' ד' מעוט וכו' בחזרה אסור אפילו לראש. יצ"ח פ' אסורין משום קנס: (ה) בא"ר אלא גמלא שם. יצ"ח פ' שלא תף לשם אלא שגמלא אלא וכו' קודם הידיע בנן שדר שם:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א תוד"ה ללמוד תורה
כו' חבל בשאלמות דר'
אחא. נ"ב יעו"ש פ' אומר
דף לב ע"א בד"ה זרם וכו'
ובשאלת שלום אות קיא דף
נא ע"א ודו"ה היטב:

מוסף רש"י

[illegible]

מהמנה לא ר"ע. והא מהנה הוא שהמנונין שבמזון סוחר מעות של א' נמי הוא יחב ליה (ב) לבעל (ה) המעות מסחרותו ששעושה שם ומטיל לכו הנאה אבל שאינן מעטורות לאו דכומרים הן: **מהנה.** מן הריח של עשבים או של צמחים: **מהנה.** נותן מכס:

מן הארצות ולמטה. אצל עיקור
שמתקרב בו אסור לעשות כן בידים
בזהמה ואע"פ שהיא אסורה בזהנה:
ועלה שטרות: ומעלה בערכאות
שלהן. מקום גדוליהן ושופטיהן ומעלה
ששטרותיו לפנייהם לנחום ואף על פי
שכבוד ותפארת היא להם ואיכא
לתימיה דליל ומודה: שאם כמיל
מידם. שמתוך כך יהיו לו עדים
ומסייעין ^(א) להליל מן העוררין: בים
הפרס. שזה שנחש זה קצר
וחשו כחמים עד מאה אמות לדלה
ומחישא את כחית העצמות ושם
יעבור על עמם כשעורה ויסטנו
ללילין. לחוה לארך וארך העמים
וממאם מדרבנן כבית הפרס: ואמר
רבי יוחנן הלל כרבי יוסי. ומלחמי
^(א) ר' יוחנן ש"מ שמיא ליה לר' יוחנן
הך מתני' ולוחקין מהן בזהמה פליגא
אלדרי נתן: דשקלי מיניה מיכסא.
מן הלוקח וממאם מהנה: ואם
סוסיס טעק. ביחוש כחי. אלמא
מותר לרדותן צרין: ואין מחרימין.
קסבר סתם צרמים לך הבית
דפלוגמא היא [בערין] (דף כח:) וכוין
דפלוגמא ליבא בית המקדש אחי זהו
לילי תלה דמתני' מהקדש ומעילה ^(א):

נועל

יוחנן אמר אפילו
 סוד ק"ו נהנה אסור
 רבי נתן אומר יום
 ת בו את המכס
 שנוטל עטרה ויניח
 כבוד עבודת כוכבים
 לאו אל יניח לו את
 שם מה יעשה יניח
 נמצא מהנה מכאן
 ק של עבודת כוכבים
 ת וכלים ירקבו מעות
 המלח⁶ ואזיהו עיקור
 הארכובה ולמטה
 נהנה לא יניח נמצא
 יא בריה דרב אידי
 בבן עליה דרבי נתן
 לגי עליה ור' יוחנן
 י והא תניא⁷ הולכין
 ולוקחין מהם בהמה
 שדות וכרמים וכותב
 מפני שהוא כמציל
 מטמא בחוצה לארץ
 שם שממא בחוצה
 בית הקברות בבית

הקברות סלקא דעתך טומאה דאורייתא היא אלא יבית הפרס דרבנן יומטמא ללמוד תורה ולישא אשה א"ר יהודה אימתי בזמן שאין מוצא ללמוד אבל בזמן שמוצא ללמוד אינו מטמא רבי יוסי אומר דאפילו בזמן שמוצא ללמוד יטמא לפי שאין אדם זוכה ללמוד מכל א"ר יוסי מעשה ביוסף הכהן ששהלך אחר רבו לצידן ללמוד תורה ואמר רבי יוחנן הלכה כרבי יוסי אלמא פליגי אמר לך רבי יוחנן לעולם לא פליגי ולא קשיא כגון בלוקח מן התגר דשקלי מיכסא מיניה כגון בלוקח מבעל הבית דלא שקלי מיכסא מיניה אמר מר בהמה תיעקר והא איכא צער בעלי חיים אמר אביי אמר רחמנא יאת סוסיסה תעקר אמר מר ואיזוהי עיקור מנשר פרסותיה מן הארכובה ולמטה ורמינהי ^(ז) אין מקדישין ואין מחרימין ואין מעריכין בזה"ז ואם הקדיש והחריס והעריך בהמה תיעקר פירות כסות וכלים ירקבו

הדלק ודאי דמי עבודה כוכבים בידו דאי גלימא זצין הכא הוה מוצין ליה אכל הכא לא מיירי (ח) ודנשא ותן ביום ארד עבודה כוכבים ולהכי אין לאסור המעות אלא לרדייה דעבד איסורא ואפילו לנישא ולינתו עמו שרי ולא חיישינו שמא ישא וינתן בצאתו המעות דכלי האי לא הנסו: **מנשה**

פירש הקונטרס דעיקור של טרפה אסור ולא נהיירא כדפרישית לעיל (דף יא. ד"ה עיקור) גבי עברה להיות שמונתה בזהנה ואע"ג דמעות ופירות וכל אינך אסורין בזהנה מ"מ גבי בזהמה
למור תורה וז"ש אשה. פירוש ודעמו לחזור לא"י דלילו אין דעמו לחזור אמר כחבורו
[עבודת כוכבים] ומת ברוך המקום שהרנו וזה ירד אחרינו למוזה לארץ ודוקא בזהך
תלמוד בזה שמיא לדי משעה ואשה נמי דכתיב (שעה מה) לא תהו בראה אכל לשאר מזה
אכל א [אחלה] דרב אחא ^ט (מפורש) דרב קדילי וי"ש לשאר מות שחיות: **אמר** אבי
ה"ר אלחנן (ר"א) ^ט למ"ד (שם קמ): כבר בעלי חיים דלורייא מאי ראיא מימי מיושע דלמא
דרבנן אין כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה וי"ל דודאי שיש כח בידם לעקור היכא דנראה
רבה (יבמות דף פט): גבי משיאין האשה על פי עד אחד [ועי' חוס' ב"מ לז: ד"ה מדברי וסו'] לעיל
היה. וטעמא משום דלא ימי לדי תקלה ומהאי טעמא בטייל מעשר בזהנה בזמן הזה דנאיתא
מאה דאמרינן פרק במה ^ט (אשה) (שם דף נד: ושם) תריסר אלפי עיגלי הוה מעשר ר"א פז עז
הוה כשאכל כללל ממות דהא פז י"ח שנה בלזד היה כשמיינוה נשיא ומיינוה תחת ר"א וכלל הפחוח
המקמר אשקמד ב"ה לעריה ורבן יוחנן פז זכא שהיה נשיא קודם ר"א משכה נשיאמו עד לאתא
דמקדמא התקין רבן יוחנן פז זכא אי"כ לא יכור ר"א להיות רב מ"ה עד לאחר חורבן ויכ"ר
עצורו אי נמי לא נתבטלו מיד עד לאחר חורבן כמה שנים (עי' חוס' שם נד: ד"ה הוה): **אין** ב
לזדק הצית ויפה כוון דלמ"ד סתם חרמין לכהנים ליכא למיחש לתקלה שיכול ליתנו לכהנים מיד
הואי סתם הואי היציגא כולה לכהנים: **ואם** הקדשו והחרים והעיקר בהמה תיעקר. ממה ד
(דף טז. ושם) ההוא גברא דאחרימינוהו לנכסיה אתא לקמיה דרב יהודה אמר ליה שקול ד' זוזי
תקנה ופירש ר"מ דאני סתם דמקדמי יהא שן קיימות לעולם ואין יכולין לכלותם אי לא
לעולם ויכול להיות שאף למטלטלין עלתה התקנה לפי שהוקדשו צידה שן אוקדשות [ועי' חוס']
ערבן דף כט. ד"ה שקול ותוספות בסבות דף נג. ד"ה ואין:

ת זכורות דף נג. ד"ה ואין

אב"ר מזהנה שרי. וא"ת לקמן פרק כל הכלמים (דף מו:) גבי מי שהיה כותלו סמוך לעבודה כוכבים ונפל אסור לנשותיו ופריך והא קא שציק ריווחא לעבודה כוכבים * ומאי פירכא לא חמירין הכא דמהנה מותר וי"ל דהתם איכא הנאה וישראל ונראה כגזיתא מאקס לעבודה כוכבים ור"ת פירש דודאי

כל מהנה אסור לצד מהכא מפני שיש צוהמה הגאה בזיון לעבודת כוכבים שפורע המכס לפי שאינו מחשיב העבודת כוכבים כל כך שישם העטרה בראשו "ק"י נהנה אסור מהנה א"א ב"ש: כחז דאיו ברור לדאורי יריד שהכומרים של עבודת כוכבים לוקחים צו מכס מן המכר מיד אם אותו מכס הוא לצנין עבודת כוכבים והעווד כוכבים מפרש קח צכוס כך וכך ועוד פשוט לצנין עבודת כוכבים אסור דמהנה אסור כר' יוחנן ואף אם לא הזכיר לו לצנין עבודת כוכבים אלא אחר שפירש לו הסכום אמר לו ועוד פשוט נראה דאסור כי מה שלא הזכיר לצנין עבודת כוכבים מפני ישראל הוא מניח ומ"מ אם לא היה מפני הצנין היה נותן לו צכוס הראשון וממא הפשוט יוצא מכיס ישראל לצנין עבודת כוכבים והר"ר משה מקוצי כתב בפרקי כי אם אומר סתמא ועוד פשוט יכול להיות דמותר דשמא יתנונו לעניי עוצדי כוכבים:

מטמא בחוצה לארץ
שם שמטמא בחוצה
ית הקברות בבית
הפרס דרבנן וּמטמא
ין מוצא ללמוד אבל
בזמן שמוצא ללמוד
מעשה ביוסף הכהן
גן הלכה ברבי יוסי
קשיא ככאן בלוקח
הבית דלא שקלי
ער בעלי חיים אמר
איזוהי עיקור מנשר
ואין מחרימין ואין
פירות כסות וכלים
ירקבו

ה אצל הכה לא מיירי (ח) אלא בנמאס שם וקנס דקנסין ליה משום ידיה דעבד איסורא ואפילו לרבי יוחנן דאמר נשא ונתן אסור מיהו עלי האי לא קנסו: **מנשר** פרוסותיה מן הארובובה ולמטה. (דף יא. ד"ה עיקר) גבי עוקרין על המלכים אלא ה"ק דיו צדק ויכול בהנאה מ"מ אמר בהמה יכול להיות דגמי בקנסא דעיקור: דעמו לחזור אמר בכטבות פ"ב (דף קיא.) אחיו של ה"ה נשא (אשה) לחואה אצלו ודוקא בנקט מנאס שכן חטבות ללמוד זרה נשא שגדול הוה צראה לנאש לאשר מנאס לא וה"ה משמע פ"ד דמגילה (דף סז.) ש חטבות: **אמר** אב"י אמר קרא את סוסייהם תעקר. הקשה מימי מיהושע דלמא שאני התם דעל פי הדבור הוה אצל הכה בקנס בידם לעקור היכא דנראה טעם קמא לעקור כדמוכח פרק האשה ומ לב: ד"ה מדברי ותוס' לעיל יא. ד"ה עוקרין: **אין** מקדישין בזמן בהמה בזמן הזה כדאימא פ"ב דבכורות (דף נג. וס) והקשה ר"ת גלי הוה מעשר ר"א נ"א עוריה מעדלו כל שמה ור"א חסר חורבן ונוהו תחת ר"א ולכל הפחות ר"ג ה"ה נשא שמי שנים קודם לר"א ר"ג משכה נשיאמו עד לאחר חורבן כדמנן (ר"ה דף כט:) משחרב בית ה"ה עד לאחר חורבן ואר"ך לומר כי אפוטרופוס היה לו שהיה מעשר שבת נד: ד"ה הוה: **אין** בחריבין. פירש הקונטרס דסתם חרמין שיכול ליתנו לכהנים מיד דלאמרין צערינן (דף עט.) אמר עולא אי ד בהמה תיעקר. מימא דלאמרין צערינן סוף פרק המקדיש שדחו אמר ליה שקול ד' זוזי ושדי צנהרא ולשטרו לך אלמא אימ' להו אין וכולין כללותא אי לא עבוד צהו רבנן תקנה אחי לדיי תקלה ביצח עס דקראקעו (ועיין תוספות יומא דף סא. ד"ה פירות ותוספות בצורות דף נג. ד"ה ואין):

יִרְקָצוּ

חיים ופרקי' שאני הכא דרחמנא [אמר] (דכתיב) את סוסייהם תעקר. איזהו עיקור מנ

נ א ב ג ד מ"י פ"ט
מהל' עבודת כוכבים
הלכה יב יג יד (טו) סמג
לארץ מה טור וש"ע י"ד
סימן קמט סעיף ג [וברב
אלפס הלכות טומאה דף
תה י']

נא ה' ז' ח מ"י פ"ג
מהל' אבל הלכה יד
סמג לאוין רלג טו"ש"ע י"ד
סימן שעב סעיף א [וברב
אלפס סס]:

גב ט מ"י פ"ט מהל'
עבודת כוכבים הל' יד
סמג לאוין מה טוש"ע י"ד
סימן קמט סעיף ג:

נג י מ"י פ"ח מהלכות
ערכין הלכה ח סמג
עשין קלז:

רבינו חננאל

[illegible]

(א) נראה דחסר כאן ו"ל והא דקמני דלוקחין מהן בהמה בלוקח מצעה"צ דלא שקלי מיניה מכסא דליחא מהני לעבודת כוכבים.